

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүмүүжүүлгын үүргые дээшлүүлхэ

Мэнэ хаяхан болоһон ВКП(б)-гэй Улан-Удын Городской комитетэй VIII пленум болбол «Городой клубуудай ба бусад культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрин байдал тухай ба тэрэниие хайжаруулаха хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Энэ асуудалаар элидхэл ВКП(б)-гэй горкомой секретарь нүхэр И. Ким хэһэн байна.

(ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой VIII пленумһээ)

гагүй байшоо. Баһа, ехэһэн дутуун гэхэдэ, предпринятинуудай болон эмхи зургаануудай партийна ба профсоюзна организацинууд, Горсоветэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрин эрхилхэ таһаг болбол культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилгэшэд дэй кадрнуудые шэлэн олохо тухай анхаралаа хүсэд табиһагүй.

Элидхэлэй үзүүлэр үгэ хэлэлгэн болжо эхилэ. Эндэ үгэ хэлэлгэн партиин горкомой гэгшүүд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилгэшэд хадаа клубуудай, библиотекэнүүдэй, улаан булангуудай, сад ба паркнуудай ажал-буулгын дутуунууд тухай гол анхаралаа хандуулаад, тэдэниие зайлуулха гэһэн худраалхуудые оруула.

Манай райной зарим клубууд өөһэдүнгөө кружогуудай хүдэлмэридэ предпринятинууд дээрхи хүдэлмэрилгэшэдыг үсөөнөөр хабаадуулаха, гэжэ ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Свиридов хэлэб. — Жэһээнь, шэлэй заводой клубые абаад үзэбэл, тэндэхи кружогуудта бүхэдөө 30 хүн хабааладаг байбашье, үйлдэбэр дээрхэ сэхэ хабаадалсадаг хүнүүдэр оройдоо 8 хүн байха юм. Энэ клуб залуушуудай вечерүүд, лекцинуудые тон үсөөн үнгэргэнэ.

Олонхи клубуудай дутуунуудын гэхэдэ, тэндэ газетнэ витринүүддэ байдаггүй. Ажалшадые хүмүүжүүлхэ шухала эзбэсг болохо номууд уншагдай дунда багаар тараагдана. Зарим библиотекэнүүдтэ дайны үзүүлэй байгуулалта тухай литература даншыг үсөөн, Сталинска шангуудай лауреадуудай номуудые олохон бэрхэтэй.

Удаа гэһэн үгэ хэлэлгэн ВЛКСМ-эй Горкомой секретарь, ВКП(б)-гэй Горкомой гэгшүүн нүхэр Евдокименко болбол нүүлэй үзэс комсомольско организацинууд клубуудай, библиотекэнүүдэй, улаан булангуудай хүдэлмэридэ ехээр хабаадалсадаг болоо гэжэ хэлэб. Жэһээнь, ВЛКСМ-эй Горкомой райком тон һонирхолтой лекцинуудтэйгээр залуушуудай вечернүүдые олон дахин үнгэргэбэ. Гэбэшье, ВЛКСМ-эй Железнодорожно ба Пригороднэ райкомуудай энэ талаар хэһэн юмэнь тон бага. Тэрэн дээрхэ боло, тэндэхи клубуудта ехэнхидэ танцанууд болоод лэ үнгэрдэг. Жэһээньхэдэ, Железнодорожно клубта среда, суббота ба воскресени үдэрнүүдтэ танцанууднаа ондоо юуныһе болдоггүй байха юм.

Горсоветэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрин эрхилхэ таһаг (нүхэр Розанова) үшөө лэ муугаар хүдэлмэрилгөөр байна. Энэ таһаг хадаа клубуудые даагша, уранһайханай хүтэлбэрилгэшэд, библиотекэнүүдтэ зориулган семинар мүнөө хүрэтэр үнгэрөөдүй.

Партиин горкомой гэгшүүн, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша нүхэр Сампилов үгэ хэлэхэдэ, түмэрзамаһидай клубай ажал-ябуулагда гол анхаралаа хандуулжа, тэндэ илан-гаяа техникэскэ пропаганда хангалтагүйгөөр табигдай байһынь тэмдэглэбэ. Клубай техникэскэ кабинет мүүса түхээрэгдэнхэй, харуулан ойлгуулаха хэрэгсэлүүд дутамаг ба энэ кабинетэй хүдэлмэрин һайжаруулагдадүй гэбэ.

Техникэскэ эрдэм ухааниие нэбгэрүүлхэ пропагандын талаар культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ажал-ябуулыг хайжаруулаха тухай мүн энэ асуудалые Горсоветэй гүйсэдкомой түрүүлгшэ нүхэр Сабуров табиһан байна. Тинхэдэ, клуб бүхэн һайса түхээрэгдэн техникэскэ кабинетэй ба тэндэ хүдэлмэрин сэй үргэлжэ ябуулагдажа байха ёһотой гэжэ хэлэб.

Дам саашаа, нүхэр Сабуров болбол ажалай түрү методуудые тараахын тулада техникэскэ кабинетүүдэдэ гадна, тусхай техникэскэ фильмуудые харуулбал ехэһэн туһа болохо бэлэй гэжэ хэлэб.

Кинофильмууд тухай соносхолнууд үшөө муугаар хэгдэдэг ба клубууд кино гаргаха сагуудые олон дахин һэлгүүлдэг байһан тухайн «Главкинопрокадай» конторы эрхилгэшэ нүхэр Иваненко хэлэһэн байгаа. Мүн тэрэһэн клубуудай хүтэлбэрилгэшэд фильмуудые харуулаха тухай захируудые хэһэдэ, улад зоной эрилтэнуудые анхаралаа абадаггүй, кино харуулган шанарай түлөө тэмсэдэггүй байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Үгэ хэлэгшэд болбол библиотекэнүүдэй ажал-ябуулга тухай анхаралаа ехээр хандуулан байна. Тинхэмшье байхань ойлгосотой. Ушарын хадаа ном гэһэн олон зоние бурган хүмүүжүүлхэ хүсэтэ

эзбэсг мүн байһанинь мэдэжэ. Теэд олохон библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилгэшэд хадаа гансал ном үгөөд ба бусажа абаад лэ байха ёһотойди гэжэ ойлгодог байна. Тэдэнэр советскэ уранзохөөлшодой ба оройлой классигуудай эрхим зохөөлнуудые хүсэд һайнаар нэбгэрүүлггүй.

—Библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилгэшэд предпринятину улаан булангай дэргэдэ ба хүдэлмэрилгэшэ хамтын байрада нүүдэл библиотекэнүүдые бии болгожо шадхаггүй байна гэһэн үгэ — гээд горкомой гэгшүүн нүхэр Кузнец хэлэб. — Тинхэ юмэ хэһэ тон шухала. Юундэб гэхэдэ, ПВЗ дээрхи олохон хамтын байрануудта ба түмэр замай училищинуудта залуушуул ном дэбтэрнүүдые үшөө үсөөн уншадаг, дайнай нүүлэй байгуулалта тухай зохөөлнуудтай һайса танилсаггүй байдаг. Тинхэдэ уншагдай номуудые гартнь абаашажа үгэхэ тинхэ арга яахадаа хэрэглэгдэнгүй гэгшэб.

Удаа гэһэн үгэ хэлэлгэн профсоюзнуудай Областной Советэй Президиумэй түрүүлгшэ нүхэр Могильнов болбол манай гордот 15 профсоюзна клубууд, 140 улаан булангууд, 10 киностаноконууд, 40 библиотекэнүүд бии юм гэжэ хэлэб. Эдэ бүхэ эмхи зургаанууд хадаа ажалшадые коммунистэскэ ёһоор хүмүүжүүлхэ шухала хэрэгтэ туһалха ёһотой. Тинхэ зуураа, тэдэнэр олон зоной дунда политикогэгээрэлэй хүдэлмэрин ябуулаха арга боломжнуудые дүүрэн хэрэглэнгүй. Тэрэн юун дээрхэ болоно гэхэдэ, клубууд, библиотекэнүүд өөһэдүнгөө хүдэлмэрин тусэблэнгүй гэгшэ.

Эндэ үгэ хэлэлгэн нүхэдүүд ба элидхэлшэ болбол репертуруудай илейнэ дианарые дээшлүүлхэ тушаа клубуудай, культурн байшануудай, улаан булангуудай үшөө ехэһэн зорилгонууд табигдай байһаниие тусгаар тэмдэглэбэ. Клубуудта харуулагдай номернууд политикэскэ худраара һайн ба мүнөө сагай зорилгонуудтай холбогдонхой байха ёһотой. Зүжэг бүхэн, дуун бүхэн манай советскэ арадай түлөө, манай социалистэскэ Эхэ оройной түлөө хүн бүхэндэ омогорхол түрүүлжэ байха хэрэгтэй. Клубуудай самодетельность ород ба бурят-монгол арадуудай дуунууд ба пляскануудые дэлгэрүүлхэ, арадай инструментүүдэй оркеструудые олоор бии болгохо шухала. Ехэ ехэ клуб бүхэндэ өөрөө дуушадай коллектив (хор) бии байха ёһотой.

Үгэ хэлэгшэд ба элидхэлшэ болбол Серовой нэрэмжэтэ культурн байшангай ба тэрэнэй директор нүхэр Поповой хүдэлмэринэ тон шангаар шүтмэлхэн байгаа. Теэд үхэр Попов культурн байшангай ажал-ябуулыг хайшан гэгдэ һайжаруулаха ханаатай байһан тухайгаа пленум дээрэ хөрөөжэ үгэхэн орондоо хамаг бүхэ юмэһэ саһруулжа, бөө элбгүүлхэ һэдэлгэ гаргаба.

Удаа гэһэн ПВЗ-эйн завкомой түрүүлгшэ нүхэр Ермоленко, БМАССР-эй Министруудэй Советэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин начальни нүхэр Константинова болон ВКП(б)-гэй Пригороднэ райкомой пропаганда ба агитацион таһагые даагша нүхэр Курдюков гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

ВКП(б)-гэй Горкомой бюро болон партиин райкомууд, мүн тэрэһэн эхин парторганизаацинууд хадаа дайнай нүүлэй табанжэлэй түсэбье болзорхоон түрүүн дүүрэхын тулада ажалшан зоние элбүүлхэ ба коммунистэскэ хүдэлмэрин мүн. Выставкэнүүд, гоешон плакадууд, витринүүд, фотогазетнууд, лозунгууд болон урланууд, диаграмманууд, социалистэскэ мурсыөөнэй дүнгүүдые харуулааг досканууд ба наглядна агитацион бусад аргууд партиин табанжэлэй хүдэлмэридэ дүүргэжэ ябадалда хүдэлмэрилгэшэ, колхознигуудые болон советскэ интеллигенцие элсүүлдэг.

Брошюрын авторнууд болбол наглядна агитацион элбэ формонуудые болон аргуудые яаж ашарлаха тухай хэдэн предпринятинуудай ба колхозуудай жэһээнууд дээрхэ абажа харуула.

Нэн түрүүшээр, наглядна агитацион үндэр идея, тусхай зорилготой байхын түлөө, большевистскэ партиин ударидалда доро советскэ арадай шиндхэлжэ байгаа гол шухала зорилгонуудтай нигта холбоотой байхын түлөө анхаралаа табижа оролохо шухала. Агитацион хадаа политикэскэ талаараа хурса, худэлмэрилгэшэ ба колхозник бүхэндэ ойлгосотой, һонирхолтой байха ёһотой. Манай оройной промышленностин болон худөө ажахын туйлалтануудые ба дайнай нүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбье харуулан вы-

ХОРИИН АЙМАГТА

КОМСОМОЛЬСКО ЭХИН ОРГАНИЗАЦИЙН СЕКРЕТАРЬНАРАЙ СЕМИНАР

ВЛКСМ-эй айком колхозуудай, МТС-үүдэй, предпринятинуудай ба эмхи зургаануудай комсомольско эхин организацинуудай секретарьнара 3 үдэрэй семинар үнгэрэб. Семинарта хабаадагшад комсомольско организациин эмхидхэлэй хүдэлмэри, советскэ түрүү культура, ном дээрэ яаж хүдэлмэрилжэб, нийтэ-политикэскэ худэлмэри, уласхоорондын оршон байдал гэһэн асуудлануудар лекцинуудые шагнабад.

15 ЛЕКЦИ УНШАГДАБА

Энэ оной үнгэрһэн һарануудай туршад аймагтай колхозууд ба МТС-үүдээр «Ажалшан арадые коммунистэскэ кээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ радной үүргэ ба удхашанар» гэһэн темэтэй 15 лекци уншагдаба.

Лекци уншалганда ВКП(б)-гэй айкомой худэлмэрилгэшэд нүхэр А. Агильдин, И. Багуев, Г. Дагбаев, ВЛКСМ-эй айкомой секретарьнууд нүхэр Н. Иванов, М. Непомнящих гэгшэд элбхитэйгээр хабаадалсаба.

ҺОНИРХОН ХАРАБА

Аймагтай ажалшад «Академик Иван Павлов» гэжэ уранһайханай кинокартина һонирхон хараба. Хоёр үдэрэй туршад аймагтай центры 1000 гаран хүн тус катриные хараһан байна.

ЕРЭХЭ ҺУРАЛСАЛАЙ ЖЭЛДЭ БЭЛДЭХЭ

Хорин дунда жургуули (директорын нүхэр Л. Похосов) ерэхэ һуралсалай жэлые эрхим бэлдэхтэйгээр утгахын тула түрэлхидэй дунда ехэһэн худэлмэри ябуула. Нүүлэй үдэ түрэлхидэй хүсөөр 200 кубометр түлээн бэлдэхгэдэһэн байха юм.

М. Николаев.

Мүнгэн шагналда хүртэбэ

Ажалшад дэпутатуудай Городогой городской Советэй гүйсэдком болбол СССР-эй арадай ажахые һаргэн бодохохо ба хүжөөхэ гүрэнэй 4-дэхи урһаламжые арад зоний дунда эрхимээр тараһан ба урһаламжа захишадтай тоосоо саг соонь хэһээһын түлөө главна бухгалтернууд ба комсомуудай гэгшүүдые мүнгөөр шагнаба.

Тэдэнэй тоодо: Первомайска руднигай эхин партийна организациин секретарь Гельштейн, медсанчастин главна бухгалтер Бухатева, хэлхэе холбооной комсод Васильева, горкомхой бухгалтер Галданова ба бусад бии.

Ц. Цыдынов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистууд жэһээ харуула

«Партиин гэгшүүд ажаллангаа жаяг заршамай, мүн зориг шадлай талааршые булганда жэһээ харуула, түрүүлжэ ябаха ёһотой» гэһэн Владимир Ильич Лениной заабарие Дзержинскийн нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин коммунистууд үнэн сэхээр дүүргэжэ ябанад. Тус колхоздо 14 коммунистууд тоологдог. Тинн тэдэнэр колхозно үйлдэбэринин гол участогууд дээгүүр ажалланад.

Үшөө хүйтэн үбэл байхада, шэнэ сталинска табанжэлэй шиндхэхи жэл болохо 1949 оной хабарай тарилгада бэлдхэжэ байһан үедэ, тус колхозой коммунистууд өөһэдүнгөө хүсэе үйлдэбэринин гол участогуудта клубариан табан байна. Зургаан коммунистууд бригаднуудар, дүрбэнинь трактористнуудар, мүн бэшининь плугшад, сейлхшэдээр томилогдон байгаа.

Мүн тинхэтэйгээ хамта тус партиноорганизаци 12 хүнүүдхэ бүридэһэн агитколлектив эмхидхэжэ, хэрэгтэй ном ба литературануудар хүсэд ханган байха юм.

Тинн, энэ парторганизааци, партбюроэй секретарь нүхэр Хребтовэй хүтэлбэри доро колхозойнгоо саг соогоо хабарай тарилгада бэлдхэхэ ябадалые туйлажа, колхознигуудай хүсэе тон зүбөөр шэн габьяата ажалда элсүүлжэ шадда. Коммунистууд хабарай тарилгые эрхилжэ дүүргэхын түлөө тэмсэлэй эмхидхэгшэдынь болоһон байха юм. Бүхэ машина болон ээр эмсэгүүд, үрлэ ба агротехникэскэ хэмжэе-ябууланууд коммунистуудай хүтэлбэри доро саг соогоо бэлдхэжэ дүүргэгдэһэн байгаа.

Ингэжэ хабарай хүдэлмэринэ эмхидхэжэ байхада, парторганизаациин коммунистууд өөһэдөө ажалай үндэр бүтээсэнуудые туйлахатаа хамта, бусадые өөһэдтээ жэһээхые уралан, тэдэнэй дунда социалистэскэ мурсыөө дэлгэрүүлэн ябагшадын болоо. Нэгэдэхи тарянажалай бригадын бригадир ВКП(б)-гэй гэгшүүн нүхэр Д. Плюсинин гэгшын бригадада 20 гаран гэгшүүд тоологдог. Теэд тэдэнэй дунда үдэрйнгөө нормые дүүргэдэггүй нэгэшые хүн байхагүй. Эдэнэр үндэр баян ургаса туйлажа, колхозно ажахыга улам саашадан хүжөөхын тулада бүхэ хүсэ шадалаа гарганад. Нүхэр Плюсинин өөрөө агитатор

Ив. Очиров, манай тусхай корреспондент. Зэдын аймаг.

Парторганизаацинуудай секретарьнуудай семинар

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). Ионинин 3-да ВКП(б)-гэй айкомой парткабинет дотор колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудай семинар болобо. «Малажалай продуктуудые бэлдхэхэ тухай» СССР-эй Министруудэй Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол тухай элидхэлэе партиин айкомой нэгдэхэ секретарь нүхэр Санжидмитыпов хэбэ. Гадна, семинарта хабаадагшад болбол «1949 ондо колхозуудай нийтын адуу малда

хэрэгтэй тэжээл үйлдэбэрилгэ бэ бэлдхэлые ехэ болгохо тухай Республиканы Министруудэй Советэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой тогтоолы бэлдүүлхэдэ агитаторнуудай зориг» гэһэн элидхэл дуулаба. Хабарай тарилгые үнгэрэхэ бэ малажале хүжөөн дэбжүүлхэ бэ малажале социалистэскэ мурсыөөнэй дүүргэлтын ябаса семинар дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Ф. Копылов.

АГИТАТОРТА ТУҢАЛАМЖА

Предпринятинуудта ба колхозуудта наглядна агитаци хэһэ тухай

«Агитаторай библиотекэ» гэжэ номуудай тоодо «Предпринятинуудта ба колхозуудта наглядна агитаци хэһэ тухай» А. Долматовтай ба В. Мурачевай брошюра хэблэгдэн гаргаба.

Наглядна агитаци хадаа үргэн олонинтэ ажалшад дунда большевистүүдэй ябуулдаг нийтын-политикэскэ худэлмэринэ формонуудай нэгэһини мүн. Выставкэнүүд, гоешон плакадууд, витринүүд, фотогазетнууд, лозунгууд болон урланууд, диаграмманууд, социалистэскэ мурсыөөнэй дүнгүүдые харуулааг досканууд ба наглядна агитацион бусад аргууд партиин табанжэлэй хүдэлмэридэ дүүргэжэ ябадалда хүдэлмэрилгэшэ, колхознигуудые болон советскэ интеллигенцие элсүүлдэг.

Брошюрын авторнууд болбол наглядна агитацион элбэ формонуудые болон аргуудые яаж ашарлаха тухай хэдэн предпринятинуудай ба колхозуудай жэһээнууд дээрхэ абажа харуула.

Нэн түрүүшээр, наглядна агитацион үндэр идея, тусхай зорилготой байхын түлөө, большевистскэ партиин ударидалда доро советскэ арадай шиндхэлжэ байгаа гол шухала зорилгонуудтай нигта холбоотой байхын түлөө анхаралаа табижа оролохо шухала. Агитацион хадаа политикэскэ талаараа хурса, худэлмэрилгэшэ ба колхозник бүхэндэ ойлгосотой, һонирхолтой байха ёһотой. Манай оройной промышленностин болон худөө ажахын туйлалтануудые ба дайнай нүүлэй сталинска табанжэлэй түсэбье харуулан вы-

тавкэнүүд олохон предпринятинууд дээрэ эмхидхэгдэнэ. Советскэ Эхэ оройной улам ехэ хүсэ шадлайтой болохо ябадалда тус заводой яаж туһалжа байһан тухай харуулан материалнууд зэргэлдэ табигдай.

Ленинградска областин, Вологовско районной Смольковско уншалгын байшан соо революциин урда тээ үгэтэй ядуу, хооһон хуурай байһанага советскэ засагай үдэл баян бүдүүн ба культурна байдалтай болотороо хүжжэ ерэнэ деревиний гайхамшагта ехэ харгы замые харуулаһан фотовыставка эмхидхэгдэнхэй.

Манай оройной ба капиталистэскэ ороонуудай ажалшад ажабайдалые жэһээжэ харуулан витринүүд болон фотомонтажууд ехэһэн һонирхолтой.

Наглядна агитацион амжалтыг оновсинуудай нэгэһини гэхэдэ, итагай партийна организацинуудай зүгһөө үдэр бүрин хүтэлбэри, наглядна агитацида тэдэнэй зүгһөө харалтайгаар кандалга мүн гэһэн Предпринятинуудай болон колхозуудай урда табигдадаг шэнэ урһануудна дуудыдан, агитацион урһан ондо олоо болон һэлгэгдэжэ болохо юм. Зүбөөр агитацион гүжэе партийна удхань хубилангүй сэй үргэлжэдөө үлэжэ байха юм. Агитаци болбол Ленин—Сталиной партиин туг доро ажалшадые улам нигтаар жагсуулаха, советскэ арадые урғаншань, коммунизмын дүри урғаншань тэһэ абаашаха ябадалдыг ходоодо зориулагданхай байхэ ёһотой.

Колхоз бүхэндэ—шубуунай фермэ

500 тахятай болохонмай.

Манай колхозой гэшүүд нийтэн шэжэр шэмэтэ малажалыг хүтжөөх гурбан жэлэй түсэб тухай парти ба правительствын түүхэтэ тогтоолыг халуунаар угтаан байна.

Сталинска анхаралда харюу болон гурбан жэлэй түсэбтэ даалгальнуудыг үлүүдэн дүргэжэн тунда, бүх хүсээтэ элсүүлжэ байһана манай колхознигууд нэгэн дуураар мэдүүлээ. Адуу малай нийтэ 500 толгойе бүхү түрөлөөрн нэгэ жэлэй туршдаа 300-аа доошо бөөсөр олошоруулаха гэжэн уялга абата. Энээнэй гадна өөһдөнгөө түсөөр колхозодо шубуунай фермэ би болгохо зорилго табаа.

Энэ зорилгоо бэелүүлхын тула манай колхозой гэшүүн бүхэн өрөөнгөө үмсэн ажаахыда байһан тахяанууднаа хоёр гурбын колхозодо һаһи дураараа үгээр шиндэба. Энээн дээрһөө харал үзэхэд манай колхознигууд шубуунай фермэ би болгохын тулада нийтэ

дээрэ 200 толгой тахяа үгэхэ болно.

Тингэжэ манай колхоз шубуунай фермэдэ 500 толгой тахяатай болохо юм. Энэ зорилгоо амжалтатайгаар бэелүүлжэ, колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ малажалыг хүтжөөх гурбан жэлэй түсэбтэ дүргэлгэдэ өөһдөнгөө хүбинте оруулаха гэжэ шийдэбди. Энээнине бидэнэр заатагүй бэелүүлжэбди. Энээнэй парти ба правительствын болон нүхэр Сталиной үдэр бүрин халуун анхаралда харюу болохо байна.

Манай колхознигуудай энэ патриотическа үтсэхэ халуунаар дэмжжэ, өөһдөнгөө колхозуудта шубуунай нэгэн-нэгэ фермэтэй болохыг республиктын бүхү колхознигуудыг үрэллэбди.

М. Чагдуров, Сэлэнгийн аймгай «Улаан Темник» колхозой түрүүлгшэ.

Шубуунай тоо толгойе олошоруулахди

Гаяхад, Мухаршэбэрэй аймгай зооветеринарна мэргэжэлтэдэй зүблөөн болобо. Эндэ хабаадагшад нийтэн ашаг шэмэтэ малажалыг хүтжөөх гурбан жэлэй түсэб тухай СССР-эй Министрүүдэй Советдэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-тэй түүхэтэ тогтоолыг бэелүүлжэ хэрэгтэ зооветеринарна мэргэжэлтэдэй үүргэ тухай ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Митякинай элдхэл сонособо.

Элдхэлэй һүлдэ үгэ хэлэгшэд парти ба правительствын анхаралыг халуунаар һайшааха зуураа, энэ тогтоолыг үнэн сэхээр дүүргэхэ байһанаа нэгэн дуугаар мэдүүлбэд. Тэдэнэр колхоз бүхэндэ дүрбэн фермэ би болгохо гэжэ шийдэбди. Тингэжэ 1949 ондо эбэртэ бодо малай тоо толгойе 16 процентээр, хони ямаанай—14, гахайн—65, шубуунай—59 процентээр олошоруулаха уялга абатад.

Энэ жэлдэ тугалай 4 байра, үхэрэй—2, хониной—5, адуу мориной—4, гахайн—3, шубуунай 2 байра шэнээр баригдаха байна. Энэ хүдэлмэринэ ноёрхим 1 хүрэтэр дүргэхэ гэжэ хараалба.

Малажалай продуктуудыг бэелдэхэ тухай парти ба правительствын тогтоолыг бэелүүлхын түлөө сабиалан хадалангай ба бэлшээрин гаварнуудыг һайжаруулаха хэмжээнүүдэ хараалба. Энэ жэлдэ сабиалангай газарай бүхү талмай дээрһээ дунда зэргээр 18 центнерһээ доошо бэшэ ургаса абаха гэжэ шийдэбди.

Тэдэнэр түрүү зоотехническэ наужын амжалтануудыг ба малажалай түрүүлгшэдэй баян дүй дүршэмыг бүгэдэн шадабары болгохо гэжэ шийдэбди. Энэ жэлдэ колхоз бүхэндэ зооветеринарна кружогуудыг эмхидхэжэ, энэжээрэ дамжуулан 59 фермыг дагшанарыг, 150 хаалтшадыг, 150 хониныг, 150 гахайн гэжэ хараалба. С. Зодбеев.

Улан-Удын Лениной орденото паровозо-вагонно заводой мартовска промдэй бунд хайлуушана Абуфта Джанашиев түрөө хайлуушан мастер гэжэ суурхад. Энэ мастер бунд хайлуушан хагаанайшаа даалгальныг хоёр дахин шахуу үгүйсгэн дүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бунд хайлуушан архим мастер А. Джанашиев ба хамтаар мастер М. Бржезнев.

М. Митякинай фото.

Внэн сэхэ ажлаараа харюусана

Колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ малажалыг хүтжөөх гурбан жэлэй түсэб тухай СССР-эй Министрүүдэй Советдэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолыг Эздын аймгай Гэгээтэ үмсэн ажаахыда байһан колхознигууд угаасхэ дэбжэлтэ-гүйгээр угтаан байна. Малшал тухай манай парти ба правительствын гаргажа байһан анхарал оролконууд ажалтай шэнэ амжалтануудта зоригжуулаха гэжэ тэдэнэр мэдүүлэн байгаа.

Тус колхозойхид эдэ тогтоолнуудыг эрбшэн хэлсээд байхдаа малажалыг улам саашадан хүтжөөх тушаа хүндэтэй ба харюусалгай уялануудыг абанан байна. Тэдэнэр, шэнэ сталинска табанжэлэй шийдэхэ жэл болохо — 1949 ондо, малажалыг улам хүтжөөх жэл болгохо гэжэ шийдэбди. Эбэр-үдэр бодо мал үсэхээрлэхэ түр-үдэр түсэбтэ 103 процент, хони ба

ямаа үсэхээрлхын түсэб — 107 процент дүүргэхэ, тин 100 эхэ хони, ямаадаа 110 хургаа, эшгэе абахабди гэжэн уялануудыг абата.

Мүнөө энэ колхозойхид өөһдөнгөө абанан уялануудыг нэрэтэй түр-үдэр дүргэжэн түлөө эхэхэн хүдэлмэри абуулжа байна. Адууна малдаа дүрэн хүрэхэ үбэ тэжээл бэлдэхэ зорилгогойгоор сабиалангайгаа газарнаа ургасые дэбжэлүүлхын түлөө табан хүнһөө бхридхэн луговодческо зенэ эмхидхэ. Тус зенегойхид (дааганан нүхэр Антаев) сабиалан дээрэ 3650 тэрэг наг шэбжэ гаргажа тарахан ба 460 гаран ректар сабиалангай газар сэрбэрлээн байха юм. Мүн зенегойхидой хүсөөр 10 километр канавы сэрбэрлэдхэн, тинхэдэ 5 километр шэнээр малтагдажа, 150 ректар сабиалангай газар унаагдаа.

Ив. Очиров.

Эрхим шанарай түлөө

Улан-Удын Лениной орденото паровозо-вагонно заводой комсомолецудай ба залуушуулай дунда Александр Цуткын гэжын үнэтэ үсэхэл түргээр дэлгэрэнхэй.

Эрхим шанарай продукци гаргаха талаар социалистическэ мурсыөөндэ заводой комсомольско-залуушуулай 54-бригаданууд хабаадласана. Энэ мурсыөөндэ котельнэ цехын комсомолецуд ба залуушуул түрүүлэн ябана. Тус цехтэ 11 бригаданууд хүдэлмэрилхэ зуураа, бүтэн гаргабан продукциянаа шанарыг эрд һайжаруулаха, голдод гаргаха ябадал гүйсэд шахуу усадхаба.

Энэ цехын коллектив хайшан гээд ялим амжалта гуйлабаб гэжэ, цех доторнэ техническэ мэргэжэл дэбжэлүүлжэ кружок ба стахановска һургуули сар түрэлжэ хүдэлмэрилнэ.

Стахановецуд нүхэд Кудлаев, Семенов, Ташыкова гэгшэдэй бригаданууд завод дотороо мурсыөөндэ түргэлэн, халаанайнгаа нормонуудыг холо түргэлэн дүргэхэ, цехынгээ техническэ шадгалтын тавагуудта гансал эрхим шайн шанартай продукцинуудыг тусаана.

Э. Качунас.

Эрхим шанарай түлөө

Улан-Удын Лениной орденото паровозо-вагонно заводой комсомолецудай ба залуушуулай дунда Александр Цуткын гэжын үнэтэ үсэхэл түргээр дэлгэрэнхэй.

Эрхим шанарай продукци гаргаха талаар социалистическэ мурсыөөндэ заводой комсомольско-залуушуулай 54-бригаданууд хабаадласана. Энэ мурсыөөндэ котельнэ цехын комсомолецуд ба залуушуул түрүүлэн ябана. Тус цехтэ 11 бригаданууд хүдэлмэрилхэ зуураа, бүтэн гаргабан продукциянаа шанарыг эрд һайжаруулаха, голдод гаргаха ябадал гүйсэд шахуу усадхаба.

Энэ цехын коллектив хайшан гээд ялим амжалта гуйлабаб гэжэ, цех доторнэ техническэ мэргэжэл дэбжэлүүлжэ кружок ба стахановска һургуули сар түрэлжэ хүдэлмэрилнэ.

Стахановецуд нүхэд Кудлаев, Семенов, Ташыкова гэгшэдэй бригаданууд завод дотороо мурсыөөндэ түргэлэн, халаанайнгаа нормонуудыг холо түргэлэн дүргэхэ, цехынгээ техническэ шадгалтын тавагуудта гансал эрхим шайн шанартай продукцинуудыг тусаана.

Э. Качунас.

Абанан уялануудаа бүри дэбжэлүүлбэ

Хэжэнгын аймгай Лениной нэгэнжэтэ колхозой гэшүүд «колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ малажалыг хүтжөөх гурбан жэлэй түсэб тухай» СССР-эй Министрүүдэй Советдэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолыг тон халуунаар угтаа.

Эдэнэр өөһдөнгөө доторой арга болмжонуудыг хаража үзөөд, ула тээн абанан уялануудаа бүри дэбжэлүүлээ. Адуу мориной тоо толгойе —17 процентээр, үхэр махай —15 процентээр дэбжэлүүлжэ, ямахай үнэн бүриһөө 1100 литр хааха, тинхэдэ тугалай амидын шүтүүртыг сүүдхэ соо 450 грамм шүтүүр дэбжэлүүлжэ уялга абанан байха юм.

Колхознида Ирина Канавалова 11 үнэнһээ 14 тугал абаха, нютагай үүлгэрэй үнэн бүриһөө 1100 литр һуу хааха уялга абаа. Мария Шкелова 12 үнэнһээ 14 тугал абаха гэжэ мэдүүлээ. Иймэнүүд уялануудыг абанан наалишад, хонишод, адуушад энэ колхозодо нилээд олон.

Гурбан жэлэй түсэб болбол шубуу үсэхээрлэхэ ябадалда онсо анхарал хандуула. Ушар нимһээ энэ колхозойхид 1949 он соо шубуунай фермэ би болгохо гэжэ шийдэнхэй. Мүнөө энэ шубуунай фермын байра байдалнуудыг түхээржэ эхилээ.

И. Рекунов.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөнһөө

Хэжэнгын аймгай Дунда-Худанай сомоной Совет малажалай түрүү хүнүүдэй кустоной зүблөө үзгэржэ. Энэ зүблөөндэ 3 колхозоо наалтшад, хонишод, адуушад, малай фермэнүүдэ дагшанар ба мэргэжэлтэд—хамта 20 шахуу хүн суглархан байна.

Зүблөөн дээрэ «Колхозно ба совхозно нийтэн ашаг шэмэтэ» малажалыг хүтжөөх гурбан жэлэй түсэб тухай» СССР-эй Министрүүдэй Советдэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол тухаа аймгүйсэдкомой түрүүлгш нүхэр Шулунов эмхидхэл хэбэ. Элдхэлэй һүлдэ 10 гаран хүн үгэ хэлжэ, парти ба правительствын тогтоолыг һайшааха зуураа, колхознигуудай дэбжэлүүлгэдхэн уялануудыг абаха байһан тухай тэмдэглэбэ.

Тэрэнэй һүлдээр, 1949 ондо малажалыг хүтжөөх дүрэнэй түсэбтэ дүргэхэ талаар аймаг соогоо түрүүлжэ абанан Дунда-Худанай Лениной нэгэнжэтэ колхоздо ВКП(б)-гэй айкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг баруулагдаба.

А. Шадав.

Залуу слесарин амжалта

Лениной орденото паровозо-вагонно заводой инструментальна цехын слесарь Кирилл Варфоломеев ажалтай үдэр бүтэсээр коллективэйнгэ дунда суурхана.

Нүхэр Варфоломеев сталинска табанжэлэй түсэбтэ дүрбэн жэлдэ дүргэжэн түлөө бүтэсөөндэ мурсыөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, 3 жэлэй турша соо 6 жэл 6 һарын нормо дүүргэжэн байха юм.

Агууехэ Октябрска социалистическэ революцион 32-дох жэлэй ой болотор үшөө хоёр жэл хахадай нормо дүргэхэ гэжэн уялга абаад, ажалтай үдэр жэсшэ харуулан, эршэнтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Нүхэр Варфоломеев цехынгээ комсомолецуд ба залуушуулай дунда өөрөөнгө дүй дүршэмыг дэлгэрүүлхыг оролдоод, эдэбхитэй хүдэлмэрилнэ юм.

К. Степанов.

Мэргэжэлээ дэбжэлүүлнэ

Яруунын аймгай колхозно һургуулин дэргэдхэн колхозуудай шалгалтын комиссионуудай түрүүлгшээрнэ бэлдэхэ нэгэ һарын курса хүдэлмэрээ дүүргэбэ. Энэ курс

сые хамта 11 хүн дүүргэжэ гараа. Эндэ һургалтад курсая эрхим сэгнэлтэйгээр дүүргэжэ, колхозуудтаа бусаба.

Д. Улзутов.

Транспортёрой хүсөөр...

Волга мурэнэй пароходствын Горьковска портындай жэсшээр, Улан-Удын пристаниин коллектив дайнай һүлэй сталинска табанжэлэй түсэбтэ Октябрска революцион 32-дох жэлэй ой хүрэтэр дүүргэхэ гэжэн уялга абаад, 1949 оной навигацин стахановска түсэб табиба.

Тус пристаниин хүдэлмэришэд мүнөө жэлэй навигацие урда жэлнүүдэйхид орходоо һурагтгүй эхэ бэлдхэлтэйгээр эхилээ. Хүндэ хүрэтэр хүдэлмэринүүдэ механизацилгар горьтойон юумэ хэгдээд байха юм. Тин, мүнөө бүхү пароходствой хүдэлмэрилэгшэд манай пайшигуудай аймагтаа хэрэгтэй.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд үшөөл хушанайнгаа хэбэр ажаллажа байна. Тэдэнэй тоодо Мухаршэбэрэй, Закаменай аймпортребсоюзундэ (правленийн түрүүлгшээр нүхэд Жарников, Ильин) оруулхдаа болохо байна. Эдэ аймпортребсоюзудай болон тэдэнэй олонхи сельпонуудай хүтэлбэрилэгшэд жадаа тоосотто-һунгуулин суглаанууд эрбэр болон большевистскэ шүмжэлүүлүүдэ ямаршэ тобиолол хэзгэй байшоо. Мүн ногагуудта партийна ба советскэ органуудай заабаринуудыг дүүргэлтэ болгохо талаар тон бага хүдэлмэри абуулна.

Эдэ аймпортребсоюзуд болон сельпонууд эд бараа зөөбөрлөхдөө арад зоной эрилтыг хараадаа абадаггүй юм. Мүн бутархай наймаа үргэнээр хэнэггүй. Мүнөө колхозно полинууд дээрэ баян ургасын түлөө тэмсэл хаа хаанагүй эршэмтэй шангаар ябуулагдажа байна. Тэд тус аймпортребсоюзудай сельпонууд нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэхэ тушаа оушы хэзгэй байхан саашадаа нэгшье үдэр тэсээр бэшэ.

Республиктын олонхи аймпортребсоюзуд Бурмонкоопсоюзай централна базаһаа эд бараа шэлэн абаашаха гэжэн шуухала хэрэгтэй элдэб олон стүлөөлгшэдэй наймаа дэбжэлүүдэ хэрэгтэй. Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд манай пайшигуудай аймагтаа хэрэгтэй.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд манай пайшигуудай аймагтаа хэрэгтэй.

Пайшигуудай эрилтэнүүдэ заатагуй дүүргэхэ

Сельпонуудай болон аймпортребсоюзудай правленинууд тоосотто-һунгуулин суглаанууд болохоноо тобишо хэдэн һара үнгэрбэ. Тин, парти болон правительствын заабаринуудыг зүбөөр ойлгоһон хүтэлбэрилэгшэд хадаа өөһдөнгөө хүдэлмэринэ мүнөө үеын эрилтын ёһоор эрилтэй шэнэхэн табижа шадаа. Тэдэнэй тоодо Кабанскы, Яруунын, Хорин аймпортребсоюзудыг болон эдэн олон сельпонуудыг оруулхдаа болохо. Жэсшээ, Кабанскы аймпортребсоюз, тэрэнэй олонхи сельпонуудай правленинууд болбол тоосотто-һунгуулин суглаанууд дээрэ пайшигуудай оруулан дурадхалнуудыг дүүргэлтэ болгон, энэ жэлэй нэгэдхи квартал соо эд бараанаймаалха түсэбтэ горьтойхоноор түлүүн дүүргэжэн байха юм.

Тус аймпортребсоюзай сельпонууд нэгэршэ кварталда най суглуулха түсэбтэ үлүүдэн дүүргэбэ. Мүн нэгшэ түхэригтэй үрилгэ хоролто хэзгэй байханаа гадна, урда жэлнүүдэйнгээ үрлүүдэ нилээдгүй эхээр үзжэ абанан байна. Тэрэнтэй шата финансво-ажаахынгаа ажалуудыг һайжаруулаха шадаа. Үнэршэ жэлэй дүрбэдхи кварталын сасуулбал энэ оной нэгэдхи квартал соо кондитерска эд бараа 48 дахин, сүт 2,4 дахин, сахар—1,8 дахин, бүх—1,8 дахин, оёгдһон үсэхэ—1,7 дахин, мылэ—1,7 дахин, ном дэбэр—65 дахин эхээр үрэлдхэн байна.

Б. ДОРЖИН, Бурмонкоопсоюзай правленин түрүүлгшэ

Тэрэшлэн Иволгын аймгай Саянтын, Түнхэнэй аймгай Торско, Хорин аймгай «Кульска, Курумканай аймгай Дыренэй, Заграйн, Сагаан-Усанай (Эдэ)» сельпонууд ажал хүдэлмэрээ пайшигуудай эрилтэнүүдэй ёһоор һайжаруулжа байна. Тэд сельпонуудай правленинуудтэ шэнэ, шударгуу хүдэлмэрилэгшэд һунгагдаһан байгаа. Тинмэһээ тэдэнэр эд хэрэглэгшэдтэ нэгэ холбоотойгоор хүдэлмэрилжэ, эрилтыг үдэр бүри хангаха тушаа онсо анхаралаа табидар болохо.

Энэ оной эхээр хаа хаанагүй болон сельпонуудай, аймпортребсоюзудай хүдэлмэрилэгшэд тоосотто-һунгуулин суглаанууд хадаа политическэ дээдэ хэмжээндэ үнэршэгдхэн байха юм. Тэдэ суглаанууд дээрэ шүмжэлэл ба өөргөө шүмжэлэл хурса шангаар болохо, түрэнэ ба кооперативна эд зөөринэ хулгайлдаг, үрлэдг, үбэршэдг хүнүүдэ ажал хүдэлмэрилөөн зайлуулһан байна. Жэсшээхэдэ, 21 аймпортребсоюзай түрүүлгшээрэй 41 процентн, тэдэнэй шалгалтын комиссионуудай—61 процентн шэнэ хүнүүд һунгагдаһан байгаа. Тинхэдэ сельпонуудай түрүүлгшээрэй

аيار 22 процентн шэнэ хүнүүд һунгагдаа.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд үшөөл хушанайнгаа хэбэр ажаллажа байна. Тэдэнэй тоодо Мухаршэбэрэй, Закаменай аймпортребсоюзундэ (правленийн түрүүлгшээр нүхэд Жарников, Ильин) оруулхдаа болохо байна. Эдэ аймпортребсоюзудай болон тэдэнэй олонхи сельпонуудай хүтэлбэрилэгшэд жадаа тоосотто-һунгуулин суглаанууд эрбэр болон большевистскэ шүмжэлүүлүүдэ ямаршэ тобиолол хэзгэй байшоо. Мүн ногагуудта партийна ба советскэ органуудай заабаринуудыг дүүргэлтэ болгохо талаар тон бага хүдэлмэри абуулна.

Эдэ аймпортребсоюзуд болон сельпонууд эд бараа зөөбөрлөхдөө арад зоной эрилтыг хараадаа абадаггүй юм. Мүн бутархай наймаа үргэнээр хэнэггүй. Мүнөө колхозно полинууд дээрэ баян ургасын түлөө тэмсэл хаа хаанагүй эршэмтэй шангаар ябуулагдажа байна. Тэд тус аймпортребсоюзудай сельпонууд нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэхэ тушаа оушы хэзгэй байхан саашадаа нэгшье үдэр тэсээр бэшэ.

Республиктын олонхи аймпортребсоюзуд Бурмонкоопсоюзай централна базаһаа эд бараа шэлэн абаашаха гэжэн шуухала хэрэгтэй элдэб олон стүлөөлгшэдэй наймаа дэбжэлүүдэ хэрэгтэй. Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд манай пайшигуудай аймагтаа хэрэгтэй.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд манай пайшигуудай аймагтаа хэрэгтэй.

шэдэй кооперацин бүхү хүдэлмэрилэгшэдтэ дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри сар үргэлжэ ябуулха гэжэ коммунист болон комсомолецудай зорилго мун.

Зарим сельпонууд арад зонинэ эд хэрэглэгшэдэй кооперацида гэшүүн болгон оруулха тушаа тон бага хүдэлмэри хэнэ. Мүн паевой түмбэрилүүдэ суглуулха талаар өөдтэй юумэ, хэгдэнгүй. Олонхи шалгалтын болон лавочна комиссионуудай хүдэлмэрилүүд үшөөл эдэбхитэйгээр ябуулагданагүй гэжэ. Тинмэһээ олон тооной сельпонууд эд бараанай эрьсын түсэбүүдэ дүүргэнгүй. Жэсшээ, Закаменай аймгай 9 сельпоһоо оройдоо 1 сельпони нэгэдхи квартал соо түсэбтэ дүүргэжэн байна. Тинхэдэ минл 2 сельпо түүхэй эд бараа бэлдэхэ түсэбтэ дүүргэбэ.

Гүрэнэй болон кооперативна эд зөөри, мүнүгэ үрилтэ хоролтодо оруулха ябадалтай саашадаа эрид шанга тэмсэл хэхэ, продавецүүдэр үнэн сэхэ, шударгуу эрхим хүнүүдэ табижа шуухала гэжэ тоосотто-һунгуулин суглаанууд дээрэ дэбжэдэ пайшигууд зааһан байна. Тэдэ, пайшигуудай энэ эрилтыг тон хангалтагүйгээр дүүргэдг сельпонууд манай системэдэ олон би. Закаменай аймгай 6 сельподо гансахан энэ жэлэй нэгэдхи кварталда аيار 167 мянган түхэригтэй үрилтэ болон байна. Тинхэдэ 3 сельпони нэгэдхи квартал соо эхэхэ зарзатайгаар хүдэлмэрилнэ. Паевой түлгэр суглуулха, арад зонинэ гэшүүндэ абаха түсэб энэ аймагтаа табуулагдаба.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд манай пайшигуудай аймагтаа хэрэгтэй.

Бурпрофсоведэй президиумдэ

«1949 ондо футболээр ВЦСПС-эй кубок абалтын мурсыөө» үнгэрэхэ тухай ВЦСПС-эй секретариатай 1949 оной апрелин 19-нэй тогтоолой үндээр, ВМАССР-эй Профсоюзонна союзуудай олбсовет энэ оной май ба июнь һаранууд соо республикын физкультурна коллективүүдтэ ВЦСПС-эй кубок абалтын футболно мурсыөө үнгэрэхэ гэгэн шийдхэбэри абаба. Энэ мурсыөөндэ хабаадалсаха физкультурна эхин шатын коллективүүдтэй командаһуудыг эмхидхэхэ ба бэлдэхэнь областной, районно фабрично-заводской комитетүүдэ, спортивна һайиндуранай областной Советүүдэ ба физкультурна коллективүүдэ уялгалһан байна. Мүн спортивна хүдэлмэринэ улам хүтжөөхын тула баскетбол, волейбол ба городки наадалгаар мурсыөөндэ үнгэрэгдэхэ юм. Тус мурсыөөн энэ оной июнь һаранууд соо үнэршэгдэхэ, болохоо байгаа ВЦСПС-эй кубок абалтын мурсыөөндэ хабаадалсаха командаһуудыг шэнэ олохо юм.

Тобишо һонинууд

◆ Шэнэ сөсөрлиг. Улан-Удэ сэмбэн фабрикын дэргэдэ нэгэ гектар шахуу талмай дээрэ сөсөрлиг таригдаба. Тэрэ хадаа түмэр хорхойгоор хүрээлэгдэнхэй. Тэйдэ 400 эшэ элдэб модод һуулгагдаа. Мүн клубы хэгдэжэ, үнгэ бүрэн сээсгүүд таригдаа.

◆ «Сталинградска байдалай» республикнай аймагуудта. «Сталинградска байдалай» гэжэ уранхайханай кинофильм Улан-Удэ городой кино театрууд, культурын ордууд ба хүдэлмэришэдэй клубуудта харуулагдахаа гадна, мүнөө Бичурын, Заграйн ба Кахтын аймагуудта өлгөгдөбэ. Ионь һара соо энэ фильм республикын бусад аймагууд ба городуудта харуулагдаха байна.

◆ Уһанһаа модо гаргалгыг механизацила. Мүнөө жэлдэ «Бурмонголскэ» трестин предриктинууд уһан сооһоо модо татажа гаргалгыг стм механизацила байна. Тэдэ предриктинуудта 30 шахуу элдэб агрегадууд: транспортнууд, лебеджанууд, тракторнууд, деррегуд ба бусад хүдэлмэрилэгшэ юм.

◆ Богдан Хмельницкийн нэрэмжэтэ улилада. Жэл эрэхэ бүри сэмбэн фабрикын хүдэлмэришэдтэй поселок үргэлэнэ. Энэ жэлдэ Богдан Хмельницкийн нэрэмжэтэ улилада 13 индивидуальна гэр баригдажа байна. Тэдэ гэрүүдэй гурбанай ашагаллада оруулагдаа. Үлэгшэ гэрүүдын июль һара соо ашагаллада үгтэхэ юм.

◆ Нүүдэл кино. Республикын кинофикациян Управлени нүүдэл кинонуудыг Хорин, Кабанскы, Эздын аймагуудта гаргаба.

◆ Жэмэстэ мододой түрүүшын сад. Бичурын аймагт «КИМ» колхоз жэмэстэ мододыг һуулгажа дүүргэбэ. 319 эшэ шил, 800 һөөг вишни ба 1200 һөөг эздэгэнэ таригдаа. Мүнөө сад хоройлогдожо байна.

Үртөө даагша*)

А. С. ПУШКИН

Хэдэн жил үнгэрээд байхад, тэр трактар, мүн тэд газарнуудар ябах ушар намда бага тохьолдоо. Үртөө даагша үбгэнэй басаган ханаандамни орожо, тэрэниэ дахин харахамни гээшэ гэжэ баярлааб. Гэбшье, тэрэ үбгэн мүнөө халагдаһаншье байжа магад даа, Дунинь халамда гараа ёһотой гэжэ ханааб. Али нэгэниинь наба бараһаншье байжа болохо даа гэнэһанал баһа ойдом эрб ээрэб орон, уйдхартай бодол түрһөөр станцида дүтэлбэ. Мориднай почтын гэрий хажууда тогтобо. Гэртэ ороходоо, мүнөөхи зайгууд хубуунэй түүхэ харуулан зурагууды хүрһөөр танибаб, стол ба оронини мүнөөхи газартаа байна; гэбшье сонхо дээрэнь сэгсгүүд үгы, гэр соонь хуу мухирэнги ба налан ношбо. Үртөө даагша хүдэһэн дэгл доно уртажа байһанаа минни ерэхэдэ һэрижэ бодобо... Энэ хадаа мүнөөхи Симеон Вырин бээрээ, тэд яатараа үбгэрэ гээшэб! Улаагайминн бэшэжэ дансада оруулжа бэшэжэ зуурань тэрэниэ буурал үһьен, халамда дарагдаһаншье нюур дээрэхи гүнзгы уршааануудын, бүхэтэр болоһон нюргынь харахадаа тимэ хүнгэн сула хүн байһан аад, гурбан гү, али дүрбэн жэл соо яатараа үбгэрдэг юм гэжэ гайхааб. «Намайэ танина гүш?— гэжэ асуубаб, —Хуушанай танил зон гэшэбди». «Магадгүй, —гээд үбгэн барагараар харюусаба, —эжэ харгы ха юм, замда ябаһан олон хриүүд миннид хэрэдэг». «Дунишини мэндэ гү» — гэжэ үргэлжэб. Тинхэдэмни үбгэн нидхэ буулгажа: «Бурхан тэрэниэ мэдэбэ» — гэжэ харюусаба. «Халамда гараа алтай?» — гэбэ. Минни асуудал үбгэн дуулашагүй болон, улаагай бэшэжэ аман соогоо гүбэр-шэбэр ушан байба. Би бэшэ асуудал хурахаа болдод, чайник табит гэбэ. Хонирхолни намайгаа зобоожо захалба, тэд хуушанаймин танилы пунш үгэтэй хүүртэй болгохо аабза гэжэ найдаба.

Эндүрээ бэшэб: дуралдаһан стакайаами үбгэн арсабайгы. Ром архи уйдхарынь нэгэ бага тарааба хэбэрэй. Хоёрдохо стакандаа үгэ дуу олонтой боложо, намайэ ханахал гэнэ хэбэр мэдүүлбэ, бишье тэрэ үгэ хонирхон хүлээжэ байһан повестыёо үбгэнөө мэдэжэ абааб.

«Минни Дуниинэ та мэдэхэ байгаа гүт?—гээд үбгэн эхилбэ. —Хэн тэрэниэ мэдэхэгүй байгаа? Ай даа, Дуниа, Дуниа! Ямар сариун басаган байгаа гэшэб! Эндэ ябаһан лэ хүн магтадаг хэн, хэншье гэмнээгүй юм. Барынинууд тэрэндэм пулаад, нидхэбэлгэдэг хэн. Энэ харгыгаар ябаһан господинууд минни басага удаан харахын тула обедлэхэ гү, али ужинаха гэжэ миннид зорбон тогтогшо хэн. Хэршье ууртай барин хадаа Дуниини байхада номгон боложо, намтай урин зөөлөнөөр хөөрлэдэг хэн. Үнэншье гүт, судары курьернууд, фельд-егернууд тэрэниэ тэйни халах халах чэ хөөрлэдэг байһан юм. Бүхы гэрэе бариха байһан юм, юу хэзэгэ өөдэ татажа, эдихэ ууха юмэ бэлдэхэжэ, хуу

хэжэ үрдигшэ хэн. Харин би, үбгэн тэнгэ, тэрэниэнь мэдэхэгүй, баярладаггүй байгаа; бил Дуниа басагандаа дурагүй, бил тэрэнээ эрхэ-луулдэггүй байгаа бэшэ гүб, тэрэниэ зоболонто байдалда байгаа бэшэ гү? Тимэ бэшэ, бурхание дурдажа, үйлэ үриһөө зайсахагүйш, ямар табисууртай нэмши, тэрэгээрээл болохо». Тингээд үбгэн уйдхар га-шуудал тухайдаа намда дэлгэрэнгүүтэр хөөржэ эробо. —Мүнөө гурбан жэл болоо, нэгэтэ, үбгэлэй үдэшэ, үртөө даагшын шэнэ дансада шугам татажа, басаганайн таһалгын саана өөртөө платэ оёжо байха үгэ гурбан мори хүлэһэн, черкескэ малгайтай, сэрэгэй шинлэйтэй, шалар боохон аянай хүн мори эрижэ, таһалгадан ороо хэн ха. Моридын дууһан улаада гаранхай байгаа. Тингээжэ хэлэхэдэнь аяншан гэнтэ бадашажа, нагайкаа далайн алдаһан байгаа; тинхэдэнь нимэ ушарнууды яһала Үзэһэн Дуниа басаган таһалгын саанаһаа гуйн гараад, эдэе бариха хайрлаа яаха гэшэбта? гэжэ аяншанда илламаар хандаа хэн. Дуниин гаража ерэлгэн мүнөөхил өөрынгөө үрэ үзүүлэ. Аяншанай уур сухал таража, моридэй эрхые хүлээжэ болоод, өөртөө ужин захихые зүбшөө-лэн юм. Нойтон папагар малгайгаа абажа, шалаа задлаад, шинлэе тайлахадаа тэрэ аяншан тэгшэ найхан бэзетэй, хирбээ хара халахтай гусар болоо хэн. Тинн үртөө даагшыннда тэрэ тогтожо, үбгэнтэй ба басагантай хүүжөөнөөр хөөрлэдэжэ эхилэн байгаа. Ужин табилда. Тэрэ үгэ моридыше ерүбэ ха, тинхэдэнь тэдэниэ татагуулангуй, энэ бээрээ аяншанай тэрэгдэ хүлээжэ гэжэ үртөө даагша захирһан юм ха; гэбшье үртөө даагшын бусажа ерэхэдэ, тэрэ залуу хүн хандали дээрэ мэдээгүй шахуу хэбтэжэ байба ха; зосоонь муухай боложо, толгойн үбдөөд, ябаха аргагүй болоһон байгаа... Яаха гэшэб! Үртөө даагша тэрэндэ ороноо сүлөөлжэ үгэбэ, хэрбээ үбдэһэн хүнэй барг болоогүй хада мүнөөдэрнь аргашанда эльгээжэ ёһотой байһан юм.

Үгөөдэрнь гусар муу байба. Тэрэниэ хүниинь аргашание асарха гэжэ, хазаар морбөр гөрд ошооб ха. Уксусаар норгоһон пулаагаар гусарай толгойнь боожо, өөрынгэ юмэ оёжо, оронойн хажууда Дуниа хууба. Үбшэн гусар үртөө даагшын хажууда гэншэдэг, ёолодог, үгшье хэлээдгүй шахуу байһаншье наа хоёр аяга кофе уугаад, ёолон байжа, обед захиба ха. Дуниа хажууһаань хоолодонтэй ямбалжа, саг үгэлжэ ууха юмэ эрихэдэнь бэлдэхэһэн кружккай лимонад тгээжэ байба. Үбшэн хүн уралаа дэбтээгээд, кружкынь бусаажа үгэхэ бүрээ баяр хүргэһэн тэмдэг болгон, нула гараараа Дуниин гар адхадаг байба. Обед багта аргашан ерэжэ, үбшэн гусарай худалынь бариха гэжээ, түрүүн егемээр тэрэндэ дуугаралсаад, танда гансал амгалан тайбан байха хэрэгтэй, хоёр хоногһоо харгыдаа ябажа болохот гэжэ хэн. Гусар ерэнэһэн түлөө аргашанда хорин табан түхэриг үгөөд, обедлэлсэхые уриба, аргашан зүб-

шөөбэ; хоюулаа ехэ дуратайгаар эдөөлбөд, нэгэ шэл архи уубад, тинн бэе бээдэ ехэ ханангаар тараа хэн ха.

Нэгэ үдэр үнгэрхэдэ гусар бүри эдөөлбө. Айхастар хүжүүн боложо; заримдаа Дунитай, заримдаа эсэгтэйн саг үргэлжэ наадажа зугаалжа байдаг, элдэб дуунуудай аяла эшхэрдэг, ошоһон ерэнэн хүнүүдтэй хөөрлэдэг, тэдэнэй улаагай бэшэлгые почтово дансада оруулжа бэшэдэг болобо, тинн үртөө даагша найн ханаата үбгэн гусарта ехэ дуратай болоод, гурбадахи үдэрэйнгөө үглөөгүүр илдам зантай тэрэ хүнэйнгөө ябаха болоходо; дурагүй байгаа хэн. Воскресеньедэр байжа, Дуниа үдэрэй мургэлдэ ошохо тухээрэн байба. Гусарай ябаха улаашы бэлэн болобо. Гусар үртөө даагшатай мордохын мэндэ хэлсээд, тэдэнэйдэ байһанайнгаа ба хүндэлүүлһэнэйнгээ түлөө баян шаннал үгөөд, мүн Дунитайше мордохын мэндэ хэлсээд, деревнини захида байһан церковь хүртээр Дуниин тэрэгдэ хуулгажа абаашаһуоб гэбэ ха. Тинхэдэнь Дуниа ойлгожо ядан зогсоб... «Юундэ аягаабши?» —гээд эсэгнь хэлэбэ, —үндэр түрэлтэ ноён шоно бэшэл, шаймэ элихэгүйл, церковь хүртээр хуулгадо ошшы». Дуниа тэрэ соо гусарай хажууда хууба, зарасань хандайбша дээрэ хүрэн гараба, улаашан эшхэжэ, моридыше даб гэбэд.

Үртөө даагша хайрата үбгэн гусартай хамта хуулгаад яба гэжэ Дуниа басагандаа юундэ хэлэһэнээ, яагаад гэнтэ тинхэдэ һохордоһоноо, тэрэ үгэ юу бодожо ябаһанаа өөрөөшье мэдэжэ ядаа хэн. Хахад кашые үнгэрөөгүй байхада эхээр ханаанинь зобожо эхилээд, тэсэжэ байжа ядаханда үдэрэй мургэл тэгшэ өөрөө ошоһон юм. Церковини хажууда ерэхэдэ хүнүүдэй таража байхые хараба, тэд басаганинь хашаа соошье, үдэндэһыше харгадбагүй. Шамдуун церковь соо ороходоно: поп мандалай таһалгаһаа гаража, дячок зулануудые бүхөө-үшэе мургэжэ байна; гэбшье Дуниа церковь соо үгы байба. Хайрата эсэгэ арай гэжэ чүрхэлэн, басаганм мургэлдэ байгаа хэн гү гэжэ дячокгоо асууба. Тэрэнь байгаагүй гэжэ харюусаба. Үртөө даагша үхэһэн амды хоёрой хоорондо юумэн гэртэ хариба. Дуниа хадаа хэрэһэ зүүлгэнэн эхынгээ байдаг удаадахи үртөө хүртээр зугаасан ошохо гэжэ залуу наһанайнгаа нэххи бодолдо сэдхэһэн байжа болохо гэнэ гансал найдабары үбгэндэ үлэбэ. Тэрэниэ хуужа ошолсоһон тройкын бусажа ерэхые зоболонтойгоор сэдхэхэлэ хүдэлэн хүлээбэ. Улаашан бусажа ерэнгүтэй. Аяар үдэш болоһон хэйно гансаараа, догтуу ерэхэдэ: «Дуниа тэрэ үртөө-нөө сааша гусартай ябаа» —гэнэн хүндэ мэдэе дуулаба.

(Үргэлжэ элэһы хожом гараха).

Пушкинай ойдо зорюулагдаһан вечер

Пушкинай түрһөөр 150 жэлэй ойдо зорюулагдаһан вечер һаяхан уһанзамайхидай клуб соо болобо. Энэ вечер дээрэ лекцистудай литературын багша В. А. Абрамов «А. С. Пушкинай ажа байдал ба ажал-ябуулга» гэнэн темээр лекци уншаһан байна.

Лекциин удаа театральн-музыкальна училищын һурагшад ба ажалай резервнүүдэй һургуулиин уранныйханай самодеятельностиин коллектив һонирхолтой концерт харуулба.

Шэнэ сюита

Бурят-Монголой композиторнууд В. Муроделин «Агуухэ хани барисаан» гэжэ оперо тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түххэтэ тогтоол ба композиторнуудай бүхэ-союзна 1-дэхи съездын тогтоол хүтэлбэри болгон хүдэлмэрилжэ, үндэр идеяны хүгжэмүүдые зохиожо захалаа. Тингээд зохиогдоһон шэнэ хүгжэмүүд бүжэниэ гүнзэгы шүүмжэлгэдэ оруулдаг болохой. Һаяхан композитор Жигжит Батуевай зохиһон шэнэ сюитые зүбшэн хэлсэбэ. Энэ зохиһые түрэнэй филармонини арадай инструментүүдэй оркестрей наадаһанай удаа композиторнууд Д. Аюшеев, Кудрявцев, дирижер Залеский, уранзохиолшод Ц. Галсанов, Н. Балданог гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Үгэ хэлэгшэд нүхэр Батуевай зохиһон сюитые үндэр дээрэ сэгнэбэ. Д. Хилтухин.

СПОРТ

РСФСР-эй түрүү һуурийн түлөө

РСФСР-эй Министрүүдэй Совет дэргэдэхи физкультура ба спортын комитет футболоор Россия Федерацийн түрүү һуурийн түлөө мурсые үнгэрэгэһэн дүрим баталба.

Эндэ хабаадалсаха бүхы команданууд территориальна талаар долоон зонодо хубаарилгадаба.

Улан-Удын футболистар энэ мурсыендэ түрүүшынхэе хабаадалсахан. Паровоз-вагонно заводой «Локомотив» обществын футболистар сибирскэ долоодохи зонодо Улан-Удынгэ нэрээрэгэе аршалха болобо. Тус зонодо Томск, Красноярск, Иркутск, Улан-Удэ ба Чита городуудай найман команданууд мурсые хуу.

Баталагдаһан дүримэй ёһоор июнийн 5-да БМАСССР-эй 25 жэлэй нэмэжэтэ стадион дээрэ Читын «Динамо» обществын футболистар Улан-Удын «Локомотив 1» обществынхидтай уулзаба.

Матчын эхилхэнэ хойшо довтолго хэжэ ороһон Читынхид 2 минута үнгэрөөд байхада локомотиваихидай ворота руу бумбэгэ сохижо оруулаад, тоогоо нээбэ. Улан-Удынхид тэбэдэнгүй айшдайдангаа урдаһаа эрид довтолго хэв. 15 минута болоод байхада тэдэнэр читынхидай ворота руу бумбэгэ сохижо оруулаад 1:1 гэнэн тоотойгоор тэнсэбэ.

Хоёрдохой таймда хоёр талын хүсэн ба наадаха шадабаринь тэнсүү байжа, алиниинь алиндаашые булдангуй 1:1 гэнэн тоотойгоор уулзалгаһаа дүүргэбэ.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советэй Парижса сессии дээрэ

Июнийн 4-дэ гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советэй хаамал заседана болоо. Тэрэнэй һүүлээр, дүрбэн министрүүдэй эбшэжэ тэрэн имэ коммюнике тунхаглаба.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советэй 1949 оной июнийн 4-эй коммюнике

Мүнөөдэр гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Советэй хаамал заседани США-гэй гүрэнэй секретарь Д. Ачесоной түрүүлэгтэ доро болобо.

Министрүүд хадаа Берлин тухайда Советскэ Союзай делегацийн дуралдалнууды ба США-гэй делегацийн дуралдалнуудые зүбшэн хэлсэжэ үргэлжлөө.

Удаадахи заседани июнийн 6-да болохо.

Берлиниие захиргаалга эмхидхэ-

хэ тухай асуудалые, Ачесоной тухэлэй ёһоор, хаамал заседаниини та зүбшэн хэлсэхэ ба тус заседанинууд тухайда дүрбэн министрүүдэй зүбшэжэ үгэһэн тусхай коммюнике тунхаглаха гэжэ ойлголсогдоһон байгаа. Гэжэ зуура, Париж гарадаг газетэнүүд үсгэлдэг хаамал заседани тухай нэгэн-талы хэдэн мэдээсэлнүүдые үгөөд, эдэниие американска делегацийн шүүн Мэрфиһэе абаабди гэжэ дурдаба.

ХИЛЫН САНАА ЮУН БОЛОН

(ТАСС-эй телеграммануудһаа)

М. И. КАЛИНИНАЙ ДУРАСХААЛЫЕ ХҮНДЭЛНЭ

Большевикскэ партини ба советскэ гүрэнэй онсо гайхамшаг ажал-ябуулаһа М. И. Калининай нүгшэһинэе хойшо үнгэрһэн 3 жэлэй ойе хилын санаа үргэнөөр тэмдэглэбэ.

Венгрийн «Непсава» газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Советскэ дүлэтэ патриот, коммюнизмын түлөө шууд тэмсэлшэ, сээсэмэргэн багша, ударидагша М. И. Калинина тухай дурасхаалые советскэ арад ба бүхы дэлхэйн ажалшад хэтэдэе ханажа ябаха».

Болгарин «Работническо дело» газетэ «Коммунизмын түлөө гайхамшаг тэмсэлшэ» гэнэн гаршагтай статья толлбэ.

«Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагдаһан нэгэнэй, большевикскэ партини алдарт хуульч эрхлэгшэдэй нэгэнэй дурасхаалые албанска арад хүндэлэнэ. М. И. Калинина албанска арадай сүлөөлгынгөө ба жаргаха ажабайдалайнгаа замда оролгодонь тухалһан байна» гэжэ Албанийн «Зери ба Популит» газетэ бэшэнэ.

АРАДАЙ СҮЛӨӨЛӨГШЫН

Арадай сүлөөлөгшын Армиин сэрэгүүд циндаое сүлөөлөө

Хитадтахи далайн ехэ портнуудай нэгэн—Циндао городые «Арадай-сүлөөлөгшын армин сэрэгүүд июнийн 2-то эзэлэе,—гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэлэнэ. Тэндэхи гоминдановска гарнизон далайгаар урда зүг шэглэн зугадаба.

Циндао хадаа Шаньдунска халах аралай зүүн-урда эрье шадархи худалдаа наймаанай ба промышлениа ехэ центр юм. Шаньдун провинци сүм сүлөөлөгшөө.

Номгон далайн баруун хубида байгаа американска флот ба американска далайн сэрэгэй (ябан сэрэгэй) хэдэн мянган хүн Циндаодо байрлажа байһан аад, Шанхайн сүлөөлөгшынэй һүүлээр тэндэе гаража ошоһон байгаа.

ХОЙТО КОРЕЯДЭ БҮГЭДЭНИИ-ТЫН ЭХИН ҺУРАЛСАЛ

ЭМХИДХЭХЭНЭ

Корейскэ Арадай-Демократическэ Республикаын гэгээрэлэй Министрство энэ жэлһэе бүтээнитын эхин һуралсал ябуулхаар хараалба. 3488 һургуулинуудта 207.625 үхүүд гэхэ гү, али һургуулиин наһатанай 90 процентнь хандуулагдаха байна. Өөһэдынгөө нөөсө мүнгэнһөө шэнэ һургуулинуудые бариха фондод үгэхэ мэтээр, Хойто Корейын хүн зон бүтээнитын эхин һуралсалай бэлдэхэдэ тон ехээр тухална. Тэрэ фонддонь, майн 15-ай мэдээгээр, 1 миллиард 188 миллион юань сугларда байба.

ЗАРЛАЛ

Байгша оной июнийн 8-ай үдэһын 8 часа «Б.М. Үнэнь» газетын редакцияда оршуулагдаһадай, уранзохиолшодой ба лингвистүүдэй зүблөөн болохонь.

«Бурят-монгол литературна хэлэ-нэй хүгжэлтын зарим асуудалнууд»

БОЛГАРИДА АЛЕКСАНДР ЧУТКИХ ГЭГШЫН НЭРЭМЖЭЙ БРИГАДА ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Советскэ культурада ба Болгарийн Советскэ ханибарисаанда зорюулагдаһан нэгэ-һара Болгарин ажалшад дунда ехэ һонирхол үүсэбэ. «Вела Пискова» гэжэ русенскэ бүдэй комбинадай хүдэлмэришчэ болбол Александр Чутких гэгшын дүршэлые шудалжа, Болгарийн эргэн түрүүлэн, эрхим шанары бригада эмхидхэбэ.

АНГЛИИН АЖАЛШАД ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ КОНГРЕССТЭ БЭЛЭДХЭЖЭ БАЙНА

СССР-тэй эб найрамдал худалдаа наймаан ба хани барисаанда зорюулагдаһан июнийн 12-то Лондондо болохо конгрессэе Англиян 222 организацитайаа делегадууд һунгадан байна.

ФРАНЦИДАХИ ЗАГОВОР ТУШАА

«Арми болон нацые задагайруулан хандаргаха» зорилготойгоор республикада эсэргүү ехэ заговор бэлдэхэдэжэ байһанаа элирүүдэдэ,—гэжэ парижска газетүүд мэдээсэлэнэ. 16 хүн арестовалагдаа, зүбэсгүүдые ашалан хэдэн машина баригдаа,—гэнэ.

КОМПАТИН БА ГОМИНДАНАЙ ХООРОНДО БОЛОН ХЭЛСЭЭНҮҮДЭЙ ТҮҮХЭ ТУХАЙ

Гоминдановска правительствын түлөөлөгшэд ба коммюнистуудай түлөөлөгшэдэй хоорондо Бэйпийн хэгдэһэн эбэй хэлсээнүүд тухайга даадын журналистнуудай дунда элитэ болоо.

ЭБЭЙ ХЭЛСЭЭ ХЭХЭ ГОМИНДАНОСКИ (Чжан, Чжин-чжун түрүүтэй 5 хүн делегата коммюнистуудай табини 24 условинуудые бэйһинскэ хэлсээнүүдэй үедэ абаһан юм. Тей тэрэниинь президентын уял дүүргэгшэ Ли Цзун-жен ба премьер-министр Хо Ин-цин буруушаһан байна,—гэжэ дамжуулан мэдээсэлэнэ.

Тэдэ 24 условинууд хадаа Бэйпийн эршэн гоминдановска делегацияда апрелин 15-да дуралдаһан байһа. Харюу үгэхэ эсэсэй болээр—апрелин 20 байгаа.

Энэнь тушаа мэдэхэ хүнэй хэлэһэн ёһоор, тухай самолөдөй абаһа шаха гэжэ ерэхэдэнь, гоминдановска делегацийн гэгшүүд бусаһан асархан юм, тингээд тэдэнэр мүнөө хүртээр Бэйпийндэ байһаар. Делегацийн гэгшүүн Лю Ю-вэнь Нанкин байһан бүлээнэртөө бусаа, Шао Ли-цзы тэгшэ Шанхай ошохо ханажатай.

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ

САЯНАЙ УУЛЫН САНАА*)

3. ЭНДЭ ӨӨРЫН ОВОШЬ БА ХАРТААБХАТАЙ БОЛОЖО БАЙНА

Ахын аймагай һуурийн зон газар ажал эрхилдэггүй байгаа. Эндэ гансаһые элдүүрилмээр газарай багаһа бэшэ, мүн хабар орой болотор ба намар эртэ хүйтэн боложо, таряа ба овошь ургуулагдагүй гэнэ «баримтын» заншал болоһон дээрһэ энэ талаар ямаршые хүдэлмэри хэгдээгүй байһан юм.

Гэбшье, аймаг дотор эдбэжитэй хүнчүд олложо, дээрэ дурсагдаһа «баримтын» буруу байһаны хэрэг ажал дээрэ харуулан байна. Сагай уларилэй эндэхи эрхэ байдалда зарим овошной культурануудай муу гэжэ ургаса хураагдаха ба аймагэй бүхы колхозуудай газар дээрэ хартаабха ургуулагдаха байһаниинь мэдэгдэе.

Үнгэрэгшэ жэлдэ «Улаан Аха» колхоз 1,5 гектар газарта хартаабха таряад, 150 центнер ургаса хураан байха юм. Тэрэһэлэн энэ колхоздо ба бусад хэдэн колхозуудта туршалгын түлөө тариандаан капуста, редиска, һонгино, чеснок гэхэ мэтэ культуранууд мүн муу бэшэ ургаса үгэһэн байна.

4. ХЭРЭГЛЭГДЭГҮЙ РЕЗЕРВЭНҮҮД

Бидэнэр хүрэнэн лэ колхоздоо анууцадаг уулзаабди. Тэдэнэр ану-

(Замай тэмдэглэлүүдһээ)

Мүнөө «Улаан Аха» колхоздо Бурдуковская гэжэ эхэнэр эдбэжитэй огородница болонхой. Байһа соо энэ колхоз хартаабха ба огородой культурануудые тарилгые улам үргэхэе юм. Энэ колхозой жэһээгээр мүн дооро газарта ажаһуудаг урда сомонуудай колхозууд хартаабха ба овошь тариад болонхой. Мүн аймагай эд хэрэглэгшэдэй обществын хамтабарин ажахы мүнөө жэлдэ хартаабха тариажа байна.

Аймаг дотор боложо байгаа эдэ хубилалтанууд ехэһэн удаханартай. Ондоо тээһэ асархан хүшэр хүндэ байдаг тула, хартаабха ба овошь тон үнэтэй продуктууд гэжэ тоологдодог юм. Тээд нимэ байдал мүнөө үндэһөөрө хубилгагдажа байна бшуу.

Ингэжэ колхозууд ажахын шэнэ һалбаритай боложо байна. Энэ һалбаринь улам саашаа хүгжэжэ байһаниинь дамжаггүй.

Тэрэһэлэн колхозуудта ан усхэ-бэрилгые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэриэ бөдөлүгэдэ хэрэглэдэхэ тэжээлэй база болон бусадшые арга боломжонууд бии.

тагайнгаа хэрмэ, һолойго, араата, үен, булган ба бусад олон үнэтэ анууудаар баян тухайн урматай байртайгаар хөөрөнэл.

Эндэ шандаганай олон гэшэнь бүрише гайхалтай. Ябаһан лэ газарта харгын хоёр тэгүүр шандаганай сарьялан ябаһан мурнууд... Тээд, хэр улһаа ануушадаараа ба ангайгаа элбэгээр суурхайһан энэ нутагта агнуурин ажахын хүсэд һайнаар халбарагшай байхань мүншье гайхамаар юм.

Имагтал колхозуудай хүтэлбэрилгээндэй малажалдаа гол анхараала хандуулаад, ангай арһа бэлдэхые тоодоггүй дээрһэһэн нимэ байдал тохөөлдоо. Тээд, энэнь тон дэмы гээшэ.

Эндэхи колхозууд олзо ехэтэ агнуурин ажалые эмхидхэхэ арга боломжотойшые, тэрэниэ эмхидхэхэше ёһотой. Гадна, малажалда хохилод ушаруулжа байһан шононуудые алаха ябадалые ёһото һайнаар эмхидхэхэ шуухала.

Тэрэһэлэн колхозуудта ан усхэ-бэрилгые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Энэ хүдэлмэриэ бөдөлүгэдэ хэрэглэдэхэ тэжээлэй база болон бусадшые арга боломжонууд бии.

Колхозуудай олзо доходые дээшлүүлгын шуухала нүхээл болохо хэрэглэгдэгшай нимэ резервүүд бии байна.

5. ҮЗЭГДӨӨГҮЙ ЕХЭ БАЯЛИГАЙ ГУЛАМТА

Ахын аймаг гүрэндөө мяха, тоһо, арһа, ноһо гэхэ мэтын малажалай продуктуудые үгэдэг байна. Аймагай колхознигууд нитынгээ малажалые улам саашаа хүгжөөжын түлөө тэмсэхэдэе социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхжүүлгэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулабди гэжэ мэдээдэг ба тэрээрээрэ омгорходог байна.

Мүнөө Зүүн-Саянай геологическа экспедици аймаг дотор бэдэрэлгын хүдэлмэри хэжэ байһахай. Геологическа бэдэрэгшэд хада хабсагайнуудые гаталан, аймагай эгзэн холын углуу газарнуудаар ябажа, газарай баялгунуудые шэнжэлэнэ. Үндэр хадануудай энгэрээр малтуурин вышкэнүүд олоһорно. Нуниндөө тэдэ вышкэнүүд дээрэ электрическэ фонарнууд ялаб-ялаб гэлдэж